

Geschiedenis:

De Frans-Duitse oorlog 1870-1871

Duitse eenwording: 1815-1871

Bismarck was ervan overtuigd dat de Fransen nooit akkoord zouden gaan met een Duitse eenwording. Het was in zijn optiek noodzakelijk om de goedkeuring daarvoor op het slagveld af te dwingen.

De Franse keizer Napoleon III zag met lede ogen aan dat Pruisen steeds machtiger werd in Europa. Frankrijk reageerde dan ook fel toen in 1870 prins Leopold, een lid van de verwante katholieke tak van de Hohenzollerns (het Pruisische koningshuis), op de Spaanse troon dreigde te komen.

De Franse ambassadeur Benedetti werd naar koning Wilhelm I gestuurd om te melden dat Napoleon III een garantie verlangde dat Leopold de troon niet zou bestijgen. Wilhelm ging hiermee akkoord. Maar hij raakte geïrriteerd toen de ambassadeur opnieuw op bezoek kwam, nu met de eis dat de keizer zou verklaren dat er nooit een Hohenzollern koning van Spanje zou worden. Hij stuurde Bismarck een telegram, het '*Emser Depesche*', waarin hij zijn ongenoegen uitte. Bismarck zag hierin zijn kans voor een confrontatie met Frankrijk. Hij lekte een verkorte en iets aangescherpte variant van het telegram, met daarin een harde afwijzing van de Franse eis, naar de pers. Napoleon III vatte dit op als een direct dreigement en verklaarde op 19 juli 1870 de oorlog aan de Noord-Duitse Bond.

Tijdens de bloedige slag bij Sedan (1-2 september 1870) werd het Franse leger verslagen en Napoleon III gevangen genomen. Maar dit was nog niet het einde van de oorlog. In Parijs werd de Republiek uitgeroepen en een revolutionair volksleger opgericht. Een maandenlange omsingeling van Parijs volgde. Uiteindelijk capituleerde Parijs op 28 januari 1871. In februari werd in Versailles een eerste verdrag getekend, dat pas in mei van dat jaar met de Vrede van Frankfurt definitief werd vastgelegd. Frankrijk verloor Elzas-Lotharingen en moest een fikse schadevergoeding betalen. De weerzin in Frankrijk tegen dit opgelegde verdrag was groot. In de decennia na de Duitse overwinning bleef de Franse publieke opinie vol van anti-Duitse, revanchistische gevoelens.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/19/de-frans-duitse-oorlog-1870-1871>